

ÚVOD

Cervikální dystonie (CD) je neurodegenerativní onemocnění charakterizované typickou motorickou symptomatologií v podobě svalových kontrakcí, které vedou k setrvalé abnormální poloze hlavy. Mimo motorických příznaků je opakovaně pozorována i zvýšená incidence non-motorických příznaků, zejména úzkostných poruch a deprese.

CÍLE

1. Stanovit prevalenci, charakter a závažnost psychiatrických příznaků asociovaných s cervikální dystonií v porovnání se zdravými kontrolními subjekty.
2. Posoudit rozdíly v aktivaci oblastí mozku při sluchové stimulaci mezi pacienty s CD a zdravými kontrolními subjekty.

METODIKA

Studie se zúčastnilo 17 zdravých kontrol a 15 pacientů s CD. Data z magnetické rezonance byla získána pomocí multimodálního zobrazovacího protokolu využitím 3T MR přístroje Siemens Prisma. Funkčních změny spojené s psychiatrickou symptomatologií byly lokalizovány během sluchové stimulace pomocí slov s různou emoční valencí, zaměřenou na oblasti zapojené při emočním zpracování vjemů. Statistická analýza dat z magnetické rezonance proběhla za pomoci softwarového balíku FSL (6.0.5). Míra psychiatrických symptomů byla hodnocena sérií standardizovaných dotazníků (Beck Anxiety Inventory, Beck Depression Inventory, State-Trait Anxiety Inventory a Sheehan Disability Scale). K vyhodnocení dotazníků byl využit statistický balík SPSS v.28.

	Zdravé kontroly	Pacienti	Celkem
Věk (průměr ± SD)	50 ± 6,4	51,3 ± 8,78	50,8 ± 7,73
Pohlaví - žena	12	10	22
Pohlaví - muž	5	5	10

Tab. 1. Demografická data sledovaných skupin

VÝSLEDKY

Statistickou analýzou výsledků dotazníků (viz tab. 2) zaměřených na evaluaci psychiatrických symptomů byl identifikován signifikantní rozdíl ($p < 0,05$) mezi zdravými kontrolními subjekty a pacienty v rámci hodnocení společenského a pracovního omezení pomocí Sheehan Disability Scale (SDS). Data získána pomocí Beck Anxiety Inventory (BAI), Beck Depression Inventory (BDI), State-Trait Anxiety Inventory (LSAS) neprokazovali signifikantní rozdíly mezi sledovanými skupinami.

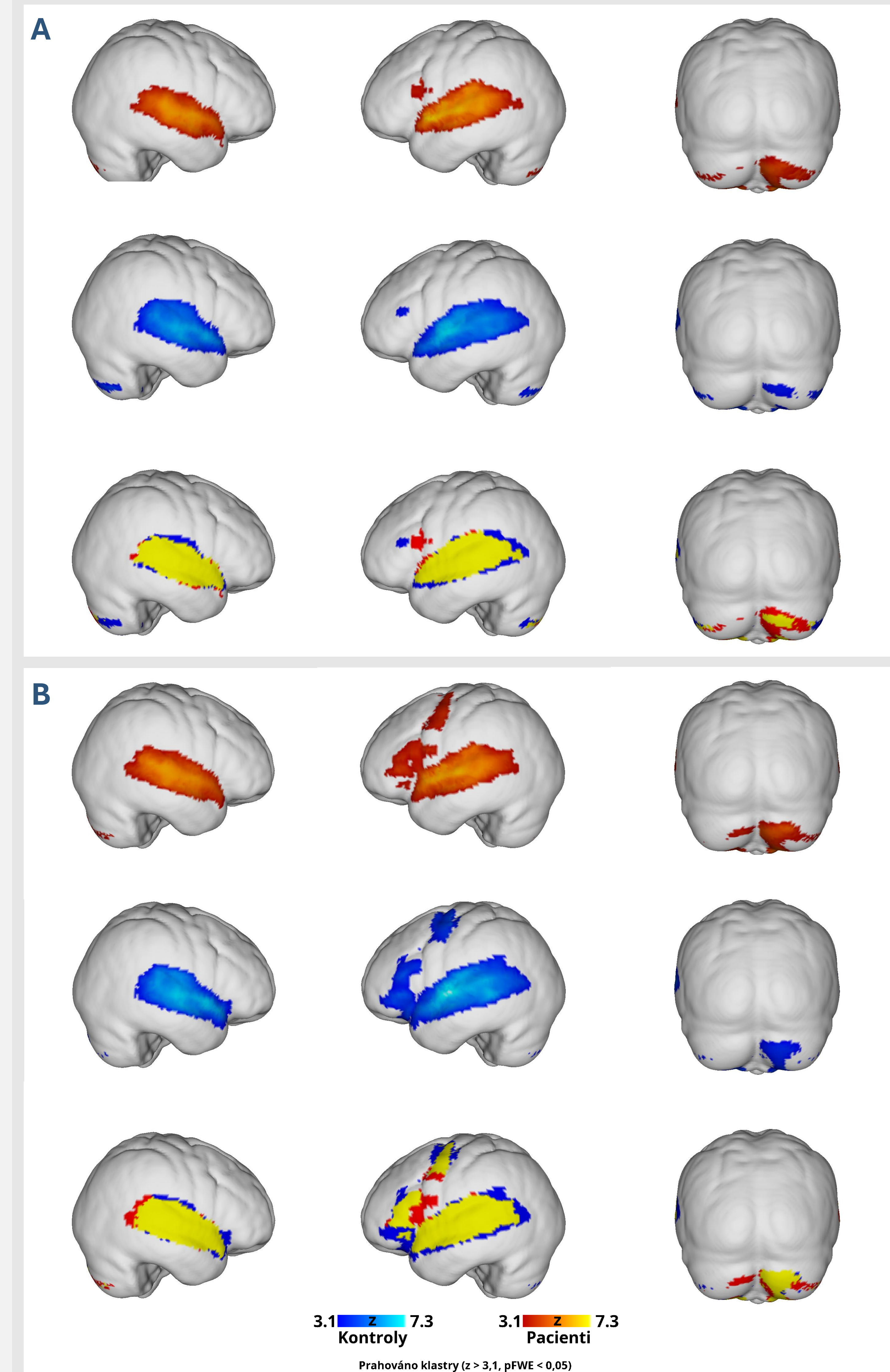
	Median		IQR		p - hodnota
	Kontroly	Pacienti	Kontroly	Pacienti	
BAI	6	9	9	2,5	0,191
BDI-II	6	9	8	7,5	0,241
LSAS - strach	36	39	13	13,5	0,415
LSAS - vyhýbaní	39	45	11	14,5	0,186
SDS - úzkost	12	24	17	21,5	0,067
SDS - pracovní omezení	1	3	2	2	0,022
SDS - společenské omezení	1,5	4	3	3	0,035
SDS - rodinné omezení	1	2	2	1,5	0,094

Tab. 2. Výsledky statistické analýzy dotazníků

V rámci zobrazovacích dat byly prokázány významné aktivity v oboustranném gyrus temporalis superior, v Brocově oblasti a v obou mozečkových hemisférách (viz Obr. 1). Aktivity byly rozsahem i numericky výraznější během poslechu emočně negativních slov, a to u pacientů i kontrolních subjektů. V porovnání s kontrolami byly přítomny u pacientů s cervikální dystonií aktivity rozsáhlejší zejména v mozečku. Zároveň se mezi skupinami lišila lokalizace aktivací v Brocově oblasti. Tyto vizuální rozdíly nicméně nebyly signifikantní v přímém srovnání.

ZÁVĚR

Pacienti s CD nevykazují signifikantní rozdíly svědčící pro přítomnost depresivních nebo úzkostných poruch. Aktivity během poslechu neutrálních a emočně negativně zabarvených slov přesto naznačují možné abnormální zpracování emoční valence v Brocově oblasti a mozečku.

Obr. 1: 3D rekonstrukce povrchu T1 váženého obrazu s barevně zvýrazněnými oblastmi signifikantních aktivací během poslechu neutrálních (A) a emočně negativních (B) slov u pacientů (červeně) a kontrol (modře), včetně jejich překryvu (žlutě)